

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง แบบ ขนาด และมาตรฐานของเครื่องตรวจสภาพรถและ

อุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ (๒) และ ข้อ ๔ (๔) แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๓๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กรมการขนส่งทางบกกำหนดแบบ ขนาด และ มาตรฐานของเครื่องตรวจสภาพรถและอุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ สถานตรวจสภาพรถที่ประสงค์จะตรวจสภาพรถเพื่อออกใบรับรองการตรวจสภาพสำหรับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกและกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ต้องจัดให้มีเครื่องตรวจสภาพรถและอุปกรณ์หรือ สิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถไว้ประจำสถานตรวจสภาพรถ ตามแบบ ขนาด และมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องทดสอบห้ามล้อ เป็นแบบติดตั้งถาวรกับพื้น สามารถแสดงค่าของแรงห้ามล้อ ที่ล้อ หน้าซ้าย ล้อหน้าขวา ล้อหลังซ้ายและล้อหลังขวาได้โดยอิสระ และความแตกต่างระหว่างค่าของแรงห้ามล้อที่แสดง แต่ละค่า (GRADUATION หรือ MINIMUM SCALE) ต้องไม่เกิน ๒๐ กิโลกรัม หรือหน่วยอื่นที่เทียบเท่า

สถานตรวจสภาพรถใดไม่ประสงค์จะตรวจสภาพรถเพื่อออกใบรับรองการตรวจสภาพสำหรับรถ ที่มีน้ำหนักไม่เกิน ๑,๖๐๐ กิโลกรัม จะจัดให้มีเครื่องทดสอบห้ามล้อหรือไม่ก็ได้

(๒) เครื่องทดสอบศูนย์ล้อ สามารถแสดงค่าการสั่นไถลทางด้านข้าง (SIDE SLIP) ของล้อหน้า ทั้งซ้ายและขวาได้ไม่น้อยกว่าข้างละ ๑๐ เมตร ต่อระยะทางที่รถเคลื่อนไป ๑ กิโลเมตร หรือหน่วยอื่นที่เทียบเท่า และความแตกต่างระหว่างค่าการสั่นไถลที่แสดงแต่ละค่า ต้องไม่เกิน ๑ เมตร ต่อระยะทางที่รถเคลื่อนไป ๑ กิโลเมตร

(๓) เครื่องทดสอบโคมไฟหน้า สามารถแสดงค่าการเบี่ยงเบนของศูนย์รวมแสง (จุดโฟกัส) ของโคมไฟหน้ารถ ไปทางซ้ายและขวา สูงและต่ำ เป็นเซนติเมตร ต่อระยะห่างไปทางหน้ารถ ๑๐ เมตร หรือเป็น นิ้วต่อระยะห่างไปทางหน้ารถ ๒๕ ฟุต หรือเป็นค่าองศาของมุมก็ได้

กรณีที่สถานตรวจสภาพรถใดไม่มีเครื่องทดสอบโคมไฟหน้า จะใช้อุปกรณ์หรือวัสดุอื่นใดเป็นฉากรับแสง สำหรับทดสอบการเบี่ยงเบนของศูนย์รวมแสงของโคมไฟหน้ารถแทนก็ได้ แต่ผลการทดสอบต้องอ่านค่าการเบี่ยงเบน ของศูนย์รวมแสงของโคมไฟหน้ารถได้เช่นเดียวกับเครื่องทดสอบโคมไฟหน้าตามวรรคหนึ่ง

(๔) เครื่องวัดควันดำ เป็นเครื่องวัดที่สามารถวัดค่าควันดำที่ระบายจากท่อไอเสียของรถยนต์ ตามมาตรฐานที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมประกาศกำหนด

สถานตรวจสภาพรถใดไม่ประสงค์จะตรวจสภาพรถเพื่อออกใบรับรองการตรวจสภาพสำหรับรถที่ใช้เครื่องยนต์ ดีเซล ไม่ต้องจัดให้มีเครื่องวัดควันดำ

(๕) เครื่องวิเคราะห์ก๊าซ เป็นเครื่องที่สามารถวัดปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ หรือก๊าซไฮโดรคาร์บอนที่ระบายจากท่อไอเสียของรถยนต์ ตามมาตรฐานที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมประกาศกำหนด

สถานตรวจสภาพรถใดไม่ประสงค์จะตรวจสภาพรถเพื่อออกใบรับรองการตรวจสภาพสำหรับรถที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีน ไม่ต้องจัดให้มีเครื่องวิเคราะห์ก๊าซ

(๖) เครื่องวัดระดับเสียงและเครื่องวัดความเร็วรอบเครื่องยนต์

(ก) เครื่องวัดระดับเสียง เป็นเครื่องที่สามารถวัดระดับเสียงของรถยนต์ ตามมาตรฐานที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมประกาศกำหนด

(ข) เครื่องวัดความเร็วรอบเครื่องยนต์ สามารถใช้วัดความเร็วรอบเครื่องยนต์ (เบนซิน) ในการตรวจสอบระดับเสียงของรถยนต์ ตามมาตรฐานที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมประกาศกำหนด

สถานตรวจสภาพรถที่ไม่ประสงค์จะตรวจสภาพรถเพื่อออกใบรับรองการตรวจสภาพสำหรับรถที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีน ไม่ต้องจัดให้มีเครื่องวัดความเร็วรอบเครื่องยนต์

(๗) เครื่องตรวจสอบก๊าซรั่ว สำหรับใช้ตรวจสอบการรั่วของก๊าซที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ เช่น ก๊าซธรรมชาติ (LPG) และก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) เป็นต้น สามารถตรวจสอบการรั่วของก๊าซที่มีปริมาณตั้งแต่ ๕๐ ppm. หรือน้อยกว่า ถึง ๘๐๐ ppm. หรือมากกว่า

สถานตรวจสภาพรถที่ไม่ประสงค์จะตรวจสภาพรถเพื่อออกใบรับรองการตรวจสภาพสำหรับรถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิงไม่ต้องจัดให้มีเครื่องตรวจสอบก๊าซรั่ว

(๘) สิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพใต้ท้องรถ จะเป็นเครื่องยกรถทั้งคันหรือสะพานหรือบ่อตรวจสภาพใต้ท้องรถอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ ต้องมีสภาพมั่นคงแข็งแรงและเหมาะสมสำหรับตรวจสภาพใต้ท้องรถ

กรณีที่เครื่องตรวจสภาพรถและอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถไม่เป็นไปตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น หากสถานตรวจสภาพรถใดประสงค์จะนำมาใช้ต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบกก่อน

ข้อ ๒ สถานตรวจสภาพรถที่ประสงค์จะตรวจสภาพรถเพื่อออกใบรับรองการตรวจสภาพจากรายชื่อนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ต้องจัดให้มีเครื่องตรวจสภาพรถและอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถไว้ประจำสถานตรวจสภาพรถตามแบบ ขนาด และมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องทดสอบโคมไฟหน้า ตามข้อ ๑ (๓)

(๒) เครื่องวิเคราะห์ก๊าซ ตามข้อ ๑ (๕)

(๓) เครื่องวัดระดับเสียงและเครื่องวัดความเร็วรอบเครื่องยนต์ ตามข้อ ๑ (๖)

ข้อ ๓ เมื่อพ้นกำหนดเวลาสามปีนับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถ และผู้อยู่ในเกณฑ์จะได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถรายใหม่อาจต้องจัดให้มีเครื่องตรวจสภาพรถดังต่อไปนี้เป็นการเพิ่มเติมตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

(๑) กรณีสถานตรวจสภาพรถที่ตรวจสภาพเพื่อออกใบรับรองการตรวจสภาพสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกและกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ได้แก่

- (ก) เครื่องทดสอบห้ามล้อ ในกรณีที่สถานตรวจสภาพรถนั้นยังไม่มีเครื่องทดสอบห้ามล้อ
- (ข) เครื่องทดสอบเครื่องวัดความเร็วรถ
- (ค) เครื่องมืออื่นๆ ตามที่กรมการขนส่งทางบกเห็นสมควร

(๒) กรณีสถานตรวจสภาพรถที่ตรวจสภาพเพื่อออกใบรับรองการตรวจสภาพจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ได้แก่

- (ก) เครื่องทดสอบห้ามล้อ
- (ข) เครื่องมืออื่นๆ ตามที่กรมการขนส่งทางบกเห็นสมควร

ข้อ ๔ ในกรณีที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดให้การตรวจสภาพรถเพื่อออกใบรับรองการตรวจสภาพรถ ต้องมีการตรวจวัดค่าปริมาณก๊าซหรือสารมลพิษอื่นใดตามมาตรฐานที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม หรือกรมควบคุมมลพิษประกาศกำหนด ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถต้องจัดให้มีเครื่องวัดปริมาณก๊าซ หรือสารมลพิษนั้นเป็นการเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๓๖

ศรีพร คำหมาย

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก